

Válogatás a konzultációs szolgálat kérdéseiből

Dr. Veit József

2017.09.07.

1. szekció

16:10 – 16:50

A Kamara konzultációs szolgálatához beérkező, számviteli témájú érdekesebb kérdésekből tallóztunk az előadás anyagához. A rendelkezésre álló tárház igen széles skálán mozog, amelyet itt nem is szeretnénk felsorolni. A válogatást ebben az évben alapvetően befolyásolták a kérdésekben felvetődő mögöttes jogi problémák, anomáliák. Ezzel arra kívánjuk felhívni a szakma figyelmét, hogy a legjobb hozzáállás mellett sem tudunk érdemben megoldani olyan gyakorlati problémákat, amelyek mögött ellentmondásos jogi szabályozás rejlik. Ilyen témának számít a csődtörvény szerinti csődegyezség és a számviteli nyilvántartásokban szereplő követelések, kötelezettségek kapcsolatának problematikája. Foglalkozunk olyan kérdésekkel is, amelyeknél fennállt a jogi szabályozás ellentmondásossága, de a törvény bekövetkezett módosítása révén e problémák megoldódtak. Ilyen a támogatások visszafizetési kötelezettsége és a kapcsolódó időbeli elhatárolás módosított szabálya. A válogatás során kiemelésre került néhány olyan téma is, amelyeknek a gyakorlati értelmezése visszatérően gondot okoz a könyvelők, könyvvizsgálók számára. Ilyen a K+F tevékenység és a szellemi termékek kapcsolata, ahol vitatható a szellemi „termék” elnevezés jogi értelemben. Érdekességként pedig foglalkozunk olyan témákkal, amelyeknél mindenki számára ismert szabályokat értelmezünk, esetleg alkalmazni is tudjuk őket, csak éppen nem világos, hogy miért ezt a szabályt kell használni a probléma kezelésére. Ide tartoznak a leltározással összefüggő kérdések és a különleges kamatelszámolásokat boncolgató felvetések. A továbbiakban néhány egyedi esetet tárgyalunk meg, ahol a jogszabályi előírások következtében felmerül a kérdés, hogy valóban megfelel a megbízható és valós összképnek a beszámoló mérlege? Ennek keretében megvizsgáljuk egy adott történetét, ahol felvetődik a jogsértés kérdése is.

A témák és a mögöttes problémák nem mindig egy az egyben kerülnek bemutatásra most sem, hanem általános felvetésként, általános problémaként ismertetjük ezeket. A téma jellegéből következően azonban egyes kérdéseknél kénytelenek voltunk meghagyni az eredeti szövegezt, mert így vált igazán érdekes kérdéssé a felvetés.

A válogatás konkrét témái

- 1. A csődegyezség és az elengedett kötelezettségek, illetve a be nem jelentett követelések kapcsolata, számviteli elszámolása.**

A konkrét kérdés a témához kapcsolódóan:

Elszámolható-e a csődeljárási megállapodás alapján elengedett kötelezettség összege, valamint a csődbe be nem jelentett hitelezői követelések összege az egyezség jogerőre emelkedésének időpontjában egyéb bevételként?

Az előadásban arra keressük a választ, hogy milyen ellentmondásos helyzet tud kialakulni a gyakorlatban és mi lehet a helyes megoldás? Hogyan kellene a jogi háttérrel megváltoztatni a számviteli megoldás egyértelművé tételében? Hogyan döntött a bíróság adott helyzetben?

- 2. A támogatások visszafizetési kötelezettsége és a halasztott bevételek feloldása**

A konkrét kérdés a témához kapcsolódóan:

Nonprofit Kft.-nél az állami támogatás "pénzügyi elszámolását" ellenőrzi utólag a minisztérium. Ez a beszámoló elfogadása után zárul le jogerősen. Ezek a megállapítások arról szólnak, hogy a támogatással szemben azt az adott ráfordítást nem lehetett volna elszámolni. Maga az elszámolás számvitelileg rendben van, a Kft. többi bevételével szemben el lehetett volna számolni, csak az állami támogatással szemben nem! Az ellenőrzés előtt a miniszter mellesleg elfogadja a beszámolót! A beszámoló közzétételre kerül. A minisztérium ettől függetlenül a következő évi támogatást megadja

Kérdés: A visszafizetési kötelezettség összege nem számítható ki, van amikor semmi, van amikor pár százezer forint. Ha meghaladja a jelentős összeget, akkor ebben az esetben mi a teendő? Amennyiben "jelentős" összegű visszafizetésről határoznak, akkor kell-e három oszlopos beszámolót beadni a következő évben?

Az elszámolások szempontjából alapvető kérdés az, hogy történt-e számviteli értelemben hiba? Milyen anomália keletkezett a visszafizetési kötelezettség miatt? Vajon a visszafizetési kötelezettség tekintetében a hibajavítás hogyan történik, mi a helyes megoldás?

3. A K+F tevékenység és a szellemi termékek kapcsolata

A konkrét kérdés a témához kapcsolódóan:

A Csoport folyamatos kísérleti fejlesztési (a továbbiakban: K+F) tevékenységeket végez annak érdekében, hogy szoftver termékeket és szolgáltatásokat nyújthasson az ügyfeleknek. A Társaság és néhány másik csoportcég K+F költség-megosztási szerződéseket kötött. A Szerződések alapján a felek (résztevők) megállapodtak a K+F tevékenységekkel kapcsolatban felmerülő költségek és a K+F tevékenységekhez kapcsolódó kockázatok viselésének megosztásában. A kockázatok megosztása azt jelenti, hogy a sikertelen K+F tevékenységek költségeit is viselnie kell a Szerződésekben részes feleknek (így például a Társaságnak). A felmerülő K+F költségek legfőbb elemei a kutatók bérköltsége, a kutatási helyszínek költségei és a kutatómunkához használt hardvereszközök költségei.

Kérdések:

1. A Társaság az Sztv. rendelkezéseivel összhangban jár-e el, amikor a megosztott K+F költségek rá eső részét a felmerülés évében elszámolja az eredménye terhére?
2. A Társaságnak a K+F költségeket szellemi terméknek kellene aktiválnia, amennyiben a K+F tevékenységek megosztott költségeinek aktiválása lenne szükséges?

Arra keressük a választ, hogy bonyolult eljárások során milyen szabályok vonatkoznak az aktiválhatóságra? Melyik az a pillanat, amikor a szellemi termékek közé kell átsorolni a K+F költségeket?

4. A folyamatosan végrehajtott évközi leltározás megfelel-e az Szt. szabályainak?

A konkrét kérdés a témához kapcsolódóan:

Az általam könyvvizsgált cég többszázezer cikkfeleséget tart nyilván áruként a mérlegében. A számviteli politika szerint készleteiről folyamatos mennyiségi és értékbeli nyilvántartást vezet. A kereskedelmi cég, több mint 30 kiskereskedelmi egységgel és egy központi raktárral rendelkezik. A nemzetközi hálózat részeként kötelezően folyamatos rendszerbe épített leltározást végeznek. Ez azt jelenti, hogy az ütemtervben megállapított időpontokban egy-egy kijelölt termékcsoporthoz teljeskörű leltározására, mennyiségi számlálására kerül sor. Így folyamatosan leltározás alatt állnak a termékek, de nem szükséges minden boltot bezárni egy egész napra, hogy a nagymennyiségű készletet fizikailag is meg tudják számlálni.

Kérdés

A Számviteli törvény 69. §-nak megfelel ez a fajta elszámolási mód? Azaz attól függetlenül, hogy csak árukészlettel rendelkezik, folyamatos mennyiségi és értékbeli nyilvántartást vezetve a cég, szükséges a fordulónapot megelőző / követő 90 napon történnie egy minden árura kiterjedő számlálásnak, vagy elfogadható ez a folyamatos ütemterv szerű leltározás is?

A kérdésre meglehetősen egyértelmű választ ad az Szt. konkrét szövegezése, amelyet azonban érdemes értelmezni!

5. Egy üzemeltetési jog átadását hogyan kell elszámolni az Szt. szerint és van-e áfa fizetési kötelezettség?

A konkrét kérdés a témához kapcsolódóan:

Egy irodaházban egy Kft. bérelt üzlethelyiségben kávézót üzemeltet. A kávézó üzemeltetését átadja (eladja) egy másik Kft-nek a következőképpen: A bérelt üzletben lévő berendezési tárgyak, mint tárgyi eszközök a bérlő (üzemeltető) Kft tulajdonban vannak, ezeket leszámlazza az üzemeltetést folytató Kft-nek, Áfa felszámításával. Az üzlethelyiség további bérlését, az új bérlő fogja bérbe venni. Az új üzemeltető nem céget vásárol, hanem a saját Kft-jében fogja a tevékenységet folytatni. A tárgyi eszközökön kívül a jelenlegi üzemeltető az általa évek alatt bevezetett kávézónak az üzemeltetés jogának átadásáért, a kialakított design, a vevő- és a beszállítói kör átadásáért egy közösen megállapodott díjat kíván érvényesíteni és leszámlálni.

Kérdés

Kérdésem, mi ennek az eszmei értéknek a számviteli és adózási pontos fogalmi meghatározása és érint-e Áfa fizetési kötelezettséget.

Arra keresünk választ, hogyan lehet értékesíteni a könyvekben ki nem mutatott (nem létező) jogokat?

6. Ingatlan apport

A konkrét kérdés a témához kapcsolódóan:

Korábbi időszakban egy általunk könyvvizsgált 100 %-ban önkormányzati tulajdonú társaság esetében az Önkormányzat apporttal kívánt tőkeemelését végrehajtani. Az apport tárgya két telek volt. A telkek nem kerültek átadásra a társaság részére, mert időközben telekredezés miatt a két telek megszűnt létezni. A hiba 2016. évben feltárásra került. Az apporttal történő tőkeemelését a cégbíróóság bejegyezte 2015-ben, de az apportot nem tudták átadni/ nem adták át, mert a 2 telek már nem (így) szerepelt a földhivatali nyilvántartásban. Ennek ellenére 2015-ben Telek - Jegyzett tőke szerepelt a mérlegben, melyet a korábbi könyvvizsgáló el is fogadott. A 2016-os év könyvvizsgálatánál szembesült az új könyvvizsgáló a problémával, mely alapján 3 oszlopos beszámolót alkalmazva a telek a tárgyi eszközök közül kiemelésre került és a Jegyzett, de be nem fizetett tőkében került bemutatásra. Ezt a 2016-os beszámolót a tulajdonos önkormányzat elfogadta, azonban most utóbb a polgármester a Jegyzett, de be nem fizetett tőke, mint saját tőke elem soron való kimutatással nem ért egyet.

Kérdés

Az apport meghiúsulásának számviteli rendezése tekintetében kérjük szíves állásfoglalásukat!

Furcsa helyzet állt elő, hiszen a jegyzett tőke egy közhiteles nyilvántartásban szereplő vagyoni elem, de az apportlistában szereplő eszköz gyakorlatilag nem létezik. Hogyan lehet megfelelni a jogszabályi előírásoknak és a valódiságnak?

7. Szívességi használat a számvitelben

A konkrét kérdés a témához kapcsolódóan:

Egy társaság külföldi anyavállalatától szívességi használatba kap különböző tárgyi eszközöket (informatikai eszközök), amelynek használatával végzi a szoftverfejlesztési tevékenységét itt Magyarországon. Az eszközök tulajdonjoga tehát az anyavállalatnál van, de a leányvállalat korlátlanul használhatja azokat. A társaságnak a magyarországi tevékenységéből fakadóan árbevétele kizárólag a költségek tovább számlázásából van (cost+10%), az anyavállalattól. A két társaság közötti megállapodás szívességi eszköz használatról szól, amelyben a használt eszközök beszerzési ára megállapításra került.

Kérdés

A szívességi használatba kapott eszközöket hogyan kell kimutatni a könyvelésben? 1. Mérlegen kívüli tételként, tehát meg sem jelenítve azok értékét? 2. Térítés nélkül kapott szolgáltatásként, vagyis piaci értéken költségként és bevételként is bruttó módon kezelve? 3. Vagyoni értékű jogként (eszközhasználati jog) aktiválva - egy megállapításra kerülő piaci értéken?

Az előadás során arra keresünk választ, hogy mi is a számvitel feladata? Mit jelent a kógens szabályozás ebben a kérdésben és mi lehet a helyes megoldás, ha nem létező jogcímről beszélünk?

8. Speciális kamatszámolások

A konkrét kérdés a témához kapcsolódóan:

Ügyfelünknel kötvénykibocsátás történt. A kötvények egy részét a társaság visszavásárolta, de nem szüntette meg. A kötvénykötelezettség összege nem változott, a visszavásárolt kötvények az értékpapírok között szerepelnek. A kötvények után évente kell kamatot fizetni.

Kérdés

Arra az időszakra vonatkozóan, amelyen keresztül a visszavásárolt kötvények a társaság birtokában vannak, kell-e kamatkötelezettséget számítani a visszavásárolt kötvények esetében?

Miért kell elszámolni a saját kötvényre kamattartozást, ha azt visszavásároltuk? Milyen jogi, számviteli előírások vonatkoznak a témára?